

har fremsat her i Salen, og dem, han fremsatte overfor Odense Byraad. Jeg er tilfreds med at have faaet dem konstaterede her, og den videre Udvikling afventer jeg. Men jeg maa jo rigtignok sige, at jeg med nogen Forbavelse hørte det ærede Medlem fra Nyborg og hans Motivering af de Ønsker, han frembragte her. Jeg tør sige, at jeg aldrig her i Salen har hørt et Angreb af den Art, jeg kan gerne sige et saa uhørt Angreb paa en anden Kreds, paa Beboerne i en Naboby, som det, det ærede Medlem fremkom med. Jeg tilstaar aabent, at det synes jeg ikke om, og det var mig af den Natur, at jeg ikke agter at indlade mig derpaa. Det er muligt, at dette Foredrag om Garnisonsforholdene skulde være spøgefuldt, navnlig gav det ærede Medlem selv Udtryk derfor i hele sin Optræden. Hvis det er Tilfældet, forekommer det mig, at denne Sag for hans Vedkommende maatte være for betydelig til at skulle indvikles i en Spøg af den Natur; og taget ganske i Almindelighed vil jeg snarere betragte det som en meget uheldig Spøg.

Der er et andet Punkt, jeg ønsker at sige et Par Ord om. Jeg forbigik det med Villie i mit første Foredrag dels for at gøre det saa kort som muligt, dels for at afvente, hvad der vilde blive sagt paa dette Omraade. Overskriften over det, jeg vil fremdrage, er alle Steder „Tonen i Hæren“; men det, der staar under denne Overskrift, er ganske vist yderst forskelligt. Jeg synes, det er yderst uheldigt paa Grundlag af enkelte Eksempler at prøve at lægge en hel Stand, en hel Klasse, ikke blot Medborgere, men Statstjenere, i vort Land saaledes for Had, som faktisk Resultatet er blevet i mange Kredse. Det afføder absolut Eftervirkninger, som kun ere skadelige for den Sag, som de vedkommende muligvis i deres Hjertes gode Tro oprindeligt have ment at ville gavne. Jeg har jo nogen Erfaring paa dette Omraade, og vel vil jeg ikke gøre mig til af at have været fejlfri — langt fra —, men jeg har en saa lang Erfaring og har i en Menneskealder tilhørt det offentlige Liv, saa at jeg vel kan have en Mening derom. Det er da min fulde Overbevisning, at ingen i og for sig hellere end Hærens Befalingsmænd ser de uheldige Eksemplarer blive tagne ved Vingebenet, naar de fortjene det. Men lige saa vist som dette er rigtigt og heldigt saavel for Befalingsmændene som for Hæren og Befolkningen, lige saa vigtigt og lige saa rigtigt er det naturligtvis ogsaa,

at Forsvarsministeren træder i Skranken for Befalingsmændene, naar de urigtigt og uretfærdigt blive angrebne.

Jeg skal ikke komme ind paa de forskellige Taler, der ere holdte om dette Emne, men jeg ønsker kun at sige disse ganske almindelige Ord om denne Sag. Der er dog et enkelt Medlem, der efter min Mening har gjort sig noget af en Nydelse af at svælge deri; det er det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup). Det sætter jeg ikke Pris paa. Jeg vil samtidig sige, at han har i alt Fald ikke gavnnet det Forhold, som han maaske gerne vilde gavne, nemlig Forholdet mellem Hæren og Befolkningen, ved saaledes som han gjorde at fremdrage en uhyre Mængde Soldaterhistorier, der kunne være rigtige, men lige saa godt kunne være det modsatte. Der er nemlig ingen af os, der ikke er vant til at høre Skipperhistorier, Soldaterhistorier, Jægerhistorier o. s. v., og at disse vokse i en utrolig Grad ved at gentages og navnlig ved Fortællerens Evne til at gengive dem, det er en Selvfølge. Jeg vil gerne i denne Forbindelse sige, at lige saa vist som jeg er enig med de Herrer, der have talt om og have hævdet, at Soldaterne skulde have en human Behandling i hele deres Tjenestetid, lige saa sikkert er det, at man ikke opdrager Soldater og heller ikke opvækker en kraftig national Følelse ved at pakke Rekrutterne ind i lutter Bomuld. Paa den Maade bliver der ikke meget ud af dem.

Jeg vil desuden ved et praktisk Eksempel bevise, at det hverken kan være saa slemt, som mange paastaa, eller kan have haft saa skadelige Følger, nemlig ganske simpelt derved, at de, som have været Soldater, have lært Renlighed og Orden, faaet Sans for Lydighed o. s. v. og derved, naar de komme ud i det praktiske Liv, ere kvalificerede forud for en hel Mængde andre Mennesker, som ellers have de samme gode Forudsætninger, til betroede Pladser baade her og der. Det at have været Soldat og have lært noget som saadan har hidtil været den bedste anbefaling, jeg kender, og jeg har haft meget med i min Tid at maatte anbefale Folk. Der er et æret Medlem, jeg gerne vil nævne, som talte om denne Sag, det var det nye Medlem fra Kolding (Laursen). Jeg kunde slutte mig til en hel Del af det, han sagde, og jeg har navnlig samme Opfattelse som han af, at det er en stor og vigtig Gerning, som Befalingsmændene indenfor vort Værn have, at opdrage Soldaterne. Det er saa stort et Hverv, at man ikke skulde gøre det vanskeliggere for